

УДК 66-984; 66.088

ОСОБЛИВОСТІ ПОЛІМЕРНОГО ПОКРИТТЯ З АНТИСЕПТИЧНИМИ ВЛАСТИВОСТЯМИ ДЛЯ ШКІРИ

Студ. А.Т. Міщак, гр. МГХВ-17

Студ. А.М. Осередчук, гр. БПВ-14

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Мета – проведення антимікробної обробки шкіри. Завдання – створити полімерну композицію для покривного матеріалу шкіри.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є композиція на основі ПВС, КМК та ЧАС. Предмет дослідження – реологічні властивості розчину покривної полімерної композиції.

Методи та засоби дослідження. Реологічні дослідження проводилися на приладі «Реотест-2» за стандартною методикою.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Було застосовано для надання антимікробних властивостей покриття шкіри четвертинну амонієву сіль, яка має руйнівну дію направлену на саму клітинну мембрану бактерії, що приводить до її розриву, витікання бактеріального вмісту в навколишнє середовище та загибелі бактерії. З урахуванням реологічних властивостей встановлено, що додавання ЧАС в покривну композицію до 5 % суттєво не впливає на в'язкість, що дає можливість застосовувати таке покриття для отримання спеціальних шкіряних устілок для взуття.

Результати дослідження. Шкіряне виробництво випускає шкіри різного призначення: для низу і верху взуття, упряжки, людського і кінного спорядження, привідних ременів, деталей машин, для різних технічних цілей, для одягу та галантерейні шкіри [1]. Натуральна шкіра має волокнисту структуру і є полімером природного походження. Шкіру, як «дихаючий» натуральний полімерний матеріал, що характеризується гігієнічністю [2], застосовують у виробі медичного призначення.

Дезінфекція шкіряної сировини можлива шляхом гамма-опромінення, але це призводить до помітного зниження фізико-механічних властивостей сировини і вироблених з неї шкір. Для використання полімерних матеріалів в ряді виробів необхідна їх модифікація з метою надання антимікробних властивостей.

Існує спосіб [3] протигрибкової та антибактеріальної обробки шкір для їх зберігання і транспортування. Спосіб містить обробку шкір хромового дублення з просоченням антисептичним препаратом. Як антисептик використовують полімінеральний продукт, отриманий з природних мінералів неметалічних копалин.

Відомий спосіб антимікробної обробки текстильних матеріалів апретами на основі четвертинних амонієвих солей (ЧАС). Тому в даній роботі було створено полімерні композиції для нанесення на поверхню шкіри з метою отримання спеціальних устілок для взуття.

ЧАС належить до групи поверхнево-активних речовин, має бактеріостатичну та бактерицидну дію, ефективний щодо стрептококів і інших мікроорганізмів. ЧАС має ефективну бактеріцидність завдяки своєму позитивному заряду, який несуть їх молекули, за рахунок нього вони притягуються до зовнішньої поверхні бактеріальної мембрани, зарядженої негативно. І хоча ефект заміщення четвертинними амонієвими солями інших позитивно заряджених іонів не настільки великий, його виявляється досить для дестабілізації мікроба. У тому місці, де амонієва сіль зв'язується з

бактерією, відбувається розрив мембрани, через який здійснюється фатальний витік клітинного вмісту.

В роботі проводилося дослідження впливу апрету з композиції полівінілового спирту (ПВС), модифікованого крохмалю (КМК) та, в якості антимікробної добавки, ЧАС. Для створення композиції готували розчин у співвідношенні ПВС:КМК відповідно 1:1 концентрацією 3%, та додавали 2-10 % ЧАС. Густина одержаного розчину складає $1,04 - 3,12 \text{ г/см}^3$.

Композицію наносили на свинячу шкіру методом аеродинамічного розпилювання в два проходи з витратою покривного матеріалу 125 г/м^2 . Після цього оброблена шкіра піддавалася сушці при температурі $30 - 35 \text{ }^\circ\text{C}$ протягом 40 хвилин.

Для рівномірного розпилення покривного матеріалу з заданою витратою було досліджено реологічні властивості даної композиції (рис.1).

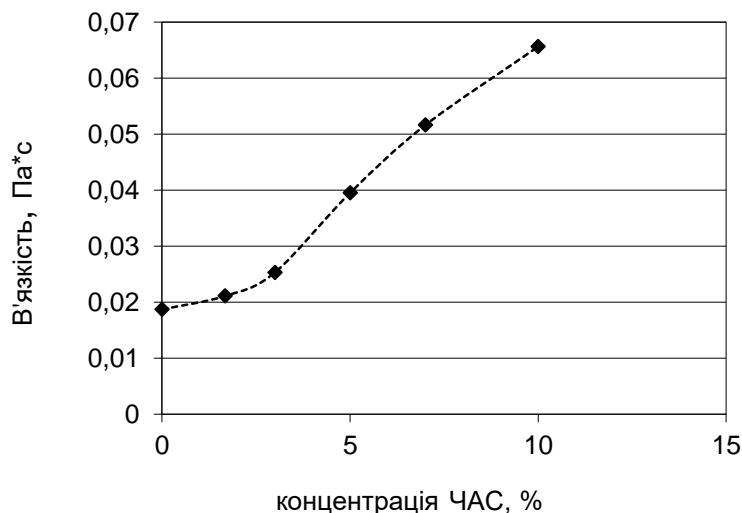

Рисунок 1 – Вплив добавок етонія на реологічні властивості композиції ПВС:КМК, при $\gamma = 243 \text{ с}^{-1}$

Висновки. Із збільшенням вмісту ЧАС до 10 % в покривній композиції збільшується в'язкість, що зменшує проникність покриття у структуру шкіри, та збільшує витрату матеріалу на 1 м^2 . При вмісті активного компонента до 5 % реологічні властивості в покривній композиції суттєво не змінюються. З огляду на те, що ЧАС має антисептичні властивості, необхідне подальше дослідження антимікробних властивостей обробленої шкіри, та її фізико-механічних характеристик з метою отримання спеціальних устілок для взуття.

Ключові слова: антимікробна обробка шкіри, четвертинна амонієва сіль, модифікований крохмаль, покриття шкіри.

ЛІТЕРАТУРА

1. Тихонова В.П. Спецглавы технологии кожи: учебное пособие/ В.П. Тихонова, Г.Р. Рахматуллина. – Казань: КГТУ, 2011.- 136 с.
2. Дубиновский М.З. Технология кожи: Учеб. Для техникумов / М.З. Дубиновский, Н.В. Чистякова.- М.: Легпромбытиздат, 1991. – 320 с.
3. Патент 68869 Уа. Способ противогрибковой и антибактериальной обработки кожи/ Л.Н. Борисенко, Г.Ю. Павленко, В.И. Лищук, Н.П. Березненко, В.А. Журавский, Е.А. Охмат; заявитель и патентообладатель Киевский национальный университет технологий и дизайна и Борисенко Людмила Николаевна.- №2258082; заявл. 13.11.200